

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.02.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.03.2010
Avaldamismärge:	

Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 30.11.2006 nr 245
 RT I 2006, 56, 420
 jõustumine 23.12.2006

Muudetud järgmise määrusega (vastuvõtmise aeg, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):
 19.01.2009 nr 13 (RT I 2009, 7, 48) 1.02.2009

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk
 ÜLDSÄTTED

§ 1. Vooremaa maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Vooremaa maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:

- 1) suurvoorte kaitse;
- 2) pärandkultuurmaastike kaitse;
- 3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – vähe- kuni kesktoiteliste mõõdukalt kareda veega järvede (3130³), vähe- kuni kesktoiteliste kalgiveeliste järvede (3140), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*) ning looduslikult rohketoiteliste järvede (3150) kaitse;
- 4) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud liikide, hariliku hingi (*Cobitis taenia*), hariliku vingerja (*Misgurnus fossilis*) ja laiujuri (*Dytiscus latissimus*), kes kõik on III kategooria kaitsealused liigid, ning II kategooria kaitsealuse liigi kaitse;
- 5) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ IV lisas nimetatud väike-käsiivaliste elupaikade kaitse;
- 6) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud linnuliikide, kes on I või II kategooria kaitsealused liigid, ja I lisas nimetatud liikide – herilaseviu (*Pernis apivorus*), händkaku (*Strix uralensis*), jõgitiiru (*Sterna hirundo*), musträhni (*Dryocopus martius*), mustviirese (*Chlidonias niger*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), roo-loorkulli (*Circus aeruginosus*), rukkiräägu (*Crex crex*), sookure (*Grus grus*), täpikhuigu (*Porzana porzana*), valge-toonekure (*Ciconia ciconia*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), välja-loorkulli (*Circus cyaneus*), võöt-põõsalinnu (*Sylvia nisoria*), kes kõik on III kategooria kaitsealused liigid, kaitse.
- 7) hallpõsk-püti (*Podiceps grisegena*), kes on III kategooria kaitsealune liik, kaitse.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kolmeks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Jõgeva maakonnas Palamuse vallas Praaklima, Mullavere, Sudiste, Nava, Ehavere, Pikkjärve, Luua ja Kaiavere külas, Tabivere vallas Tormi, Elistvere, Kaiavere, Juula, Otslava, Kõrenduse, Lilu, Vahi, Valgma, Övanurme, Voldi, Kärksi, Pataste, Reinu, Raigastvere külas ja Tabivere alevikus ning Tartu maakonnas Tartu vallas Soitsjärve, Äksi, Saadjärve, Puhtaleiva, Kukulinna, Salu ja Igavere külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud Ehavere sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini, mil Ehavere sihtkaitsevööndis viibimine on lubatud ainult järelevalve- ja päästetöödel, loodusobjekti valitsemisega seotud tegevuses ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

(2) Kaitseala vetel on lubatud kalapüük.

(3) Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud ainult kohtades, mille kaitseala valitseja on selleks ette valmistanud ja tähistanud. Telkimine ja lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(4) Kaitsealal on lubatud rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohas ning kuni 75 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas. Rohkem kui 75 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Rahvaürituse korraldamine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(5) Mootorsõidukiga sõitmine kaitsealal on lubatud teedel, mootorita sõidukiga sõitmine on lubatud teedel ja radadel ning maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekul. Mootorita sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja radu, mootorsõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, valitsemisega seotud töödel, sihtkaitsevööndis kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses, liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel, maatulundusmaal metsamajandustöödel või põllumajandustöödel.

(6) Mootoriga sõidukiga kaitseala veekogude jääle sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud tegevuses, kaitseala valitseja nõusolekul tehtaval teadustööl ning Saadjärvel ka kaitseala valitseja nõusolekul.

(7) Kaitseala veekogudel on lubatud mootorita ujuvahendiga sõitmine. Mootoriga ujuvahendiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitseja nõusolekul tehtaval teadustööl, kaitseala valitsemisega seotud tegevuses, kutselisel kalapüügil ning Saadjärvel kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 5) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 6) anda projekteerimistingimusi;
- 7) anda ehitusluba.

§ 6. Ehitustegevuse piirangud

(1) Kaitsealal on keelatud ehitada lähemale kui 50 meetrit üle kümne hektari suurusega järvest ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõest, ojast ja maaparandussüsteemi eesvoolust ning lähemale kui 25 meetrit allikast, kuni kümne hektari suurusest järvest ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõest, ojast, maaparandussüsteemi eesvoolust.

(2) Järve või jõe kaldal metsamaal on keelatud uute ehitiste püstitamine kalda piiranguvööndis.

(3) Ehituskeeld ei laiene:

- 1) hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- 2) tiheasustusalal ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- 3) kalda kindlustusrajatisele;
- 4) supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- 5) maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- 6) olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitusele juhul, kui juurdeehituse maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- 7) piirdeaedadele.

(4) Ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud:

- 1) pinnaveehaarde ehitisele;
- 2) hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- 3) kalakasvatusehitisele;
- 4) päästeteenistuse ehitisele;
- 5) tehnovõrgule ja -rajatisele;
- 6) sillale;
- 7) avalikult kasutatavale teele ja tänavale.

(5) Lautrit ja paadisilda tohib kaldale rajada, kui see ei ole vastuolus kalda kaitse eesmärkidega ja «Veeseaduse» § 8 lõikega 2.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

[RT I 2009, 7, 48– jõust. 1.02.2009]

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kolm sihtkaitsevööndit:

- 1) Soitsjärve sihtkaitsevöönd;
- 2) Ehavere sihtkaitsevöönd;
- 3) Nava sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndite kaitse-eesmärk

(1) Nava sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on haruldase taimeliigi ja ainulaadse taimekoosluse kaitse ja uurimine.

(2) Ehavere sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on haruldase loomaliigi kaitse ja kõdusoometsade kaitse ning uurimine.

(3) Soitsjärve sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on eutroofse järve kinnikasvamise uurimine ja väikejärve liigirikka linnustiku kaitse tagamine.

§ 10. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 2) olemasolevate ehitiste hooldustööd;
- 3) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures metsakoosluse kujundamisel on kaitseala valitsejal õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 4) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine.

§ 11. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) jahipidamine, välja arvatud Ehavere sihtkaitsevööndis 1. septembrist 14. märtsini;

4) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud tee rajamine, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbete ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks, arvestades § 5 punktides 4–7 ja §-s 6 sätestatud.

§ 12. Vajalik tegevus

Nava sihtkaitsevööndis on vajalik puu- ja põõsarinde harvendamine vastavalt kaitse-eesmärgile 1. oktoobrist 31. märtsini.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 13. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on Vooremaa piiranguvöönd.

§ 14. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Vooremaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on Vooremaa maastikule tüüpiliste suurvoorte ja nende vahel asuvate järvede, sealse elustiku mitmekesisuse ja maa kasutamisel väljakujunenud traditsioonilise pärandkultuurimaastiku ilme säilitamine ja taastamine.

§ 15. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud:
 - 1) majandustegevus;
 - 2) jahipidamine;
 - 3) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine, arvestades § 5 punktides 4–7 ja §-s 6 sätestatud;
 - 4) uuendusraie, sealjuures ei tohi lageraielangi laius ületada 30 meetrit ega pindala 2 hektarit.
- (2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:
 - 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
 - 2) uue maaparandussüsteemi rajamine;
 - 3) puhtpuistu kujundamine teadus- ja õppetöö eesmärgil.

§ 16. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) energiapuistute rajamine;
- 2) maavara kaevandamine, välja arvatud «Maapõueseaduse» § 59 lõikes 2 sätestatud juhul kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 3) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine üleujutatavatel aladel ja külmunud pinnasel, metsamaal ning looduslikul rohumaal, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul teadustöö eesmärgil ning putukkahjurite ja seenhaiguste kahjustuskolletes;
- 4) soo- ja soovikumetsades puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel.

§ 17. Vajalik tegevus

- (1) Poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende ilme ja liigikoosseisu säilitamiseks vajalik niitmine, karjatamine, puu- ja põõsarinde harvendamine ning puistu raadamine.
- (2) Järvevaadete avamiseks on vajalikud puu- ja põõsarinde raied ning puistu raadamine.

¹Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Vooremaa maastikukaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. veebruari 1964. a määruses nr 56 «Maastikuliste keelualade, objektide ja dekoratiivsete taimeliikide riikliku kaitse alla võtmise kohta» nimetatud kaitseala baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 1 alapunktist 64 ja punkti 2 alapunktist 485 hõlmab kaitseala Vooremaa linnuala ja Vooremaa järvede loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades endise riigiettevõtte Eesti Maauringud 1992. aasta maakasutuskaarti (mõõtkava 1:10 000), Eesti Metsakorralduskeskuses koostatud Luua Metsanduskooli 2000. aasta puistuplaani (mõõtkava 1:20 000), majandus- ja kommunikatsiooniministri 16. mai 2003. a määrust nr 90 «Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid» ning maakatastri andmeid seisuga november 2005. a. Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses, Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee) ja Riikliku Looduskaitsekeskuse Jõgeva–Tartu regioonis. [RT I 2009, 7, 48– jõust. 1.02.2009]

Vooremaa maastikukaitseala